

FIȘA DISCIPLINEI

FILOSOFIA CULTURII

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI	
1.2. Facultatea	ISTORIE SI FILOSOFIE	
1.3. Departamentul	FILOSOFIE	
1.4. Domeniul de studii	FILOSOFIE	
1.5. Ciclul de studii	LICENTA	
1.6. Programul de studii / Calificarea	FILOSOFIE/FILOSOFIE	
1.7. Forma de învățământ	ZI	

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	FILOSOFIA CULTURII			Codul disciplinei	HLR2503
2.2. Titularul activităților de curs	Conf.dr. Maftei Ștefan				
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf.dr. Maftei Ștefan				
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specializare (DS)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					4
Alte activități					5
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				69	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe.
--------------------------------	---

5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Activitatea la seminar este obligatorie. Seminarele pierdute se pot recupera în anumite situații. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe la seminar.
--	---

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP2	Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe.	1. Studentul/absolventul analizează perspective teoretice diferite.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul cunoaște: idei, concepte, teme și texte fundamentale ale filosofiei culturii
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul este capabil să lectureze și interpreteze un argument filosofic specific filosofiei culturii
2. Studentul este capabil să utilizeze în mod adecvat conceptele analitice majore din sfera Filosofiei culturii
3. Studentul este în măsură să perceapă dimensiunea istorică a înțelegerii culturii și pluralitatea interpretărilor filosofice asupra culturii și civilizației.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. CONCEPTUL DE <i>CULTURĂ</i> . CONCEPTUL DE <i>CIVILIZAȚIE</i> . Etimologie, evoluție semantică și istorică.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

2. Raportul „cultură”-„civilizație”. Teoria „procesului civilizării” (N. Elias).	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
3. ILUMINISMUL CULTURAL. Ilumi niștii francezi. Immanuel Kant și teza progresului istoric al umanității.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
4. Contribuția lui J.G. Herder la filosofia culturii.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
5. Iluminismul cultural în teoria lui Friedrich Schiller despre educația estetică a omului.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
6. G.W.F. Hegel și critica primului iluminism cultural al enciclopediștilor francezi.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
7. CONTRAILUMINISMUL CULTURAL. J.-J. Rousseau și critica modelului cultural modern.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
8. Friedrich Nietzsche și reinterpretarea modelului cultural modern.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
9. Freud: o lectură a „declinului” civilizației	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
10. CRITICA CULTURII DE MASĂ. Introducere în teoriile „culturii de masă”. Critica reproductibilității la Walter Benjamin.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
11. Teoria „industrii culturale” la T.W. Adorno.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
12. Relația dintre tehnologie și mass-media în concepția lui Marshall McLuhan.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
13. CULTURA SOCIETĂȚII CONTEMPORANE. „Cultură înaltă” și „cultură comună” (<i>high culture/pop culture</i>). Teoria „hibridizării culturale”.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
14. Cultură, contraculturi, subculturi. Teoria schimbării culturale.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
BIBLIOGRAFIE		

1.BIBLIOGRAFIA OBLIGATORIE:

****Gândirea lui Goethe în texte alese* (traducere de Mariana Șora), vol. 1-2, Editura Minerva, București, 1973
ADORNO, T.W., HORKHEIMER, Max, *Dialectica Luminilor*, Iași, Polirom, 2012
ALEXANDER, J. C. / SEIDMAN, Steven (coord.), *Cultură și societate* (antologie), Institutul European, Iași, 2001
BENJAMIN, Walter, *Iluminări*, Editura Idea, Cluj, 2002
CASTELLS, Manuel, *Comunicare și putere*, București, Comunicare.ro, 2015
ELIAS, Norbert, *Procesul civilizației. Cercetări sociogenetice și psihogenetice*, Iași, Polirom, 2002
FREUD, Sigmund, *Disconfort în cultură* (1930), în: *Opere IV*, Ed. Trei, București, 2000
GADAMER, H.G., *Adevăr și metodă*, trad. G. Cercel, L. Dumitru, G. Kohn, C. Petcana, Ed. Teora, 2001
HEGEL, F.W., *Fenomenologia Spiritului*, IRI, București, 2000
HERDER, Johann Gottfried, *Scrieri*, traducere și prefață de Cristina Petrescu, Editura Univers, București, 1973
KANT, Immanuel, *Mici scrieri despre morală, religie și politică*, Humanitas, 2024
McLUHAN, Marshall, *Să înțelegem media. Extensiile omului*, Curtea Veche, București, 2011
NIETZSCHE, Friedrich, *Opere complete II*, Ed. Hestia, Timișoara, 1998
ROUSSEAU, J.-J., *Discurs asupra inegalității dintre oameni*, Ed. Științifică, București, 1958
SCHILLER, Friedrich, *Scrieri estetice*, traducere și note de Gheorghe Ciorogaru, Ed. Univers, București, 1981
SIMMEL, Georg, *Cultura filozofică*, Editura Humanitas, București, 1998
VALADE, Bernard „Cultura”, în: R. Boudon (dir.), *Tratat de sociologie*, Ed. Humanitas, București, 1997
WEBER, Max, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Editura Humanitas, București, 1993

2. BIBLIOGRAFIA SUPLIMENTARĂ:

Titluri în limba română:

*** *Enciclopedia franceză. Texte alese*, col. BPT, Editura Minerva, București, 1976
DEFOE, Daniel, *Robinson Crusoe*, trad. Petru Comarnescu, col. BPT, Editura pentru Literatură, 1964
DIDEROT, *Opere alese*, vol. 1-2, ESPLA, 1956
GIBBON, Edward, *Istoria declinului și a prăbușirii Imperiului roman*, 3 vol., col. BPT, Ed. Minerva
HUME, David, *Eseuri politice*, Editura Humanitas, București, 2005
HUME, David, *Despre măsura gustului și alte eseuri*, trad. Ștefan-Sebastian Maftai, Eikon, 2022
LESSING, *Opere I-II*, traducere de Lucian Blaga, Studiu introductiv Paul Langfelder, București, ESPLA, 1958
MAFTEI, Ștefan-Sebastian, *Teatru și civilizație. Jean-Jacques Rousseau și critica „spectacolelor”*, Eikon, 2023
ROUSSEAU, J.-J., *Scrieri despre artă*, col. BPT, Ed. Minerva, București, 1981
ROUSSEAU, Jean-Jacques, *Contractul social* (trad. H.H. Stahl), Ed. Științifică, București, 1957
ROUSSEAU, Jean-Jacques, *Emil sau despre Educație*, EDP, București, 1973
SMITH, Adam, *Avuția națiunilor : cercetare asupra naturii și cauzelor ei*, 2 vol., București, Ed. Academiei, 1962
SWIFT, Jonathan, *Călătoriile lui Gulliver*, trad. Leon D. Levițchi, col. BPT, Editura pentru Literatură, 1967
TOCQUEVILLE De, Alexis, *Despre democrație în America*, 2 vol., București, Humanitas, 1995
TOCQUEVILLE De, Alexis, *Vechiul Regim și Revoluția*, Nemira 2000
VOLTAIRE, *Opere alese*, vol. 1-3, ESPLA, 1957

Titluri în limba engleză:

ADORNO, Theodor W. & Horkheimer, Max, *Dialectic of Enlightenment*, trans. John Cumming, Verso, 2016
DEFOE, Daniel, *Robinson Crusoe*, Thomas Keymer & James Kelly (eds.), Oxford World's Classics, 2007
FREUD, Sigmund, *Civilization and Its Discontents* (Penguin Modern Classics), Penguin Books, 2002
GADAMER, H.-G., *Truth and Method*, 2nd, Revised Edition, London: Continuum, 2004
GIBBON, Edward, *The History of The Decline and Fall of the Roman Empire*, Wordsworth, 1998
HERDER, J.G., *Herder on Social and Political Culture. A Selection*, Edited by F.M. Barnard, CUP, 1969
HUME, David, *Selected Essays*, Stephen Copley & Andrew Edgar (eds.), Oxford World's Classics, 2008
KANT, Immanuel, *Political Writings*, Edited by Hans Reiss, Cambridge UP, 2009
NIETZSCHE, Friedrich, *On the Advantage and Disadvantage of History for Life*, Hackett, 1980
ROUSSEAU, J.-J., *Discourse on the Origin of Inequality*, Oxford World's Classics, 2009
ROUSSEAU, J.-J., *Emile*, Dover Books, 2013
SCHILLER, Friedrich, *On the Aesthetic Education of Man*, trans. Keith Tribe, Penguin Classics, 2016
SIMMEL, Georg, *Simmel on Culture: Selected Writings*, (eds.) M. Featherstone & D. Frisby, London: Sage, 1997
SMITH, Adam, *An Inquiry into the Nature and Causes of Wealth of Nations*, Wordsworth, 2012
SWIFT, Jonathan, *Gulliver's Travels*, ed. Claude Rawson, notes by Ian Higgins, Oxford World's Classics, 2008
TOCQUEVILLE De, Alexis, *Democracy in America*, Wordsworth, 1998
TOCQUEVILLE De, Alexis, *The Ancient Régime and the Revolution*, Penguin, 2008
WEBER, Max, *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*, tr. T. Parsons, intr. A. Giddens, Routledge, 2001

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1-2. CONCEPTUL DE <i>CULTURĂ</i>. CONCEPTUL DE <i>CIVILIZAȚIE</i> <u>Bibliografie:</u> Bernard Valade, „Cultura”, în: R.Boudon (ed.), <i>Tratat de sociologie</i>, Ed.Humanitas, 1997, pp. 521-531 Georg Simmel, „Despre filozofia culturii”, în: <i>Cultura filozofică</i>, pp. 209-273. Norbert Elias, <i>Procesul civilizației. Cercetări sociogenetice și psihogenetice</i>, Polirom, Iași, 2002, vol.1, pp.49-94 Max Weber, <i>Etica protestantă și spiritul capitalismului</i>, pp. 5-183	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
3-4-5-6. ILUMINISMUL CULTURAL <u>Bibliografie:</u> Immanuel Kant, <i>Idee pentru o istorie universală</i> (1784), în: <i>Mici scrieri despre morală</i>, pp.51-69 Immanuel Kant, <i>Răspuns la întrebarea: Ce este Luminarea</i> (1784), în: <i>Mici scrieri despre morală</i>, pp. 31-40. Immanuel Kant, <i>Începutul prezumptiv al istoriei omenirii</i> (1786), în: <i>Mici scrieri despre morală</i>, pp. 81-98. G.W. Hegel, <i>Fenomenologia Spiritului</i> (1807), IRI, 2000, pp. 280-304. Friedrich Schiller, „Scriori privind educația estetică a omului” (1794), în: <i>Scrieri estetice</i>, Univers, 1981 J.G. Herder, ‘Națiunea și omenirea’ în: <i>Scrieri</i>, pp. 107-182. J.W. Goethe, “Considerații asupra istoriei și asupra unei epoci. Despre moștenirea trecutului”, în: <i>Gândirea lui Goethe în texte alese</i>, vol. 1, pp. 179-223. H.G. Gadamer, „Replică la Hermeneutică și critică a ideologiilor (1971)”, în: <i>Adevăr și metodă</i>, pp. 540-557	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
7-8-9. CONTRAILUMINISMUL CULTURAL <u>Bibliografie:</u> Rousseau, J.-J., <i>Discurs asupra inegalității</i>, Ed. Științifică, 1958 Friedrich Nietzsche, „Considerații inactuale II” în: <i>Opere complete II</i>, Ed. Hestia, 1998 Sigmund Freud, <i>Disconfort în cultură</i> (1930), în: <i>Opere IV</i>, Ed. Trei, 2000	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
10-11-12. CRITICA CULTURII DE MASĂ <u>Bibliografie:</u> Walter Benjamin, <i>Iluminări</i>, Idea, 2002, pp. 107-131 T.W. Adorno, Max Horkheimer, <i>Dialectica Luminilor</i>, Polirom, 2012, pp. 140-190. Marshall McLuhan, „Mediul este mesajul”, în: <i>Să înțelegem media. Extensiile omului</i>, Curtea Veche, 2011	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
13-14. CULTURA SOCIETĂȚII CONTEMPORANE <u>Bibliografie:</u> A.Huyssen, „Harta postmodernismului”, în: J.C. Alexander, S.Seidman (coord.) <i>Cultură și societate. Dezbateri contemporane</i>, pp.329-348	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	-însușirea cunoștințelor predate la curs; -capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	
	-asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniul filosofiei; -însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)	Examen scris la sfârșitul semestrului (sesiune)	66% din nota finală
9.5 Seminar/laborator		Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului – verificare orală –cât și în timpul examinării finale	33% din nota finală
9.6 Standard minim de promovare			
- Curs / Examen: Elaborarea unei lucrări scrise cu temă impusă sau la alegere, de complexitate medie, utilizând paradigme teoretice de bază ale Filosofiei culturii - Seminar: Alegerea, planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale și scrise la seminarii pe parcursul semestrului (dezbateri, analiză-comentariu de text, referat); - Examen final: elaborarea unei analize pe baza de text - Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 20% copiată dintr-o altă sursă sau elaborată cu ajutorul IA, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alege eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nicio etichetă”.

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nicio etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

STEFAN-SEBASTIAN MAFTEI

Semnătura titularului de seminar

STEFAN-SEBASTIAN MAFTEI

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....